

Biografie

Livia Teodorescu-Ciocănea s-a născut la Galați, un oraș din estul României, în data de 4 februarie 1959. A studiat pianul la Liceul de Muzică și Arte plastice din Galați între 1965 - 1977, unde una dintre profesoarele ei de pian a fost Charlotte Marcovici, care studiasse la Viena în anii '40. Teodorescu-Ciocănea a intrat la Conservatorul Ciprian Porumbescu (în prezent Universitatea Națională de Muzică) din București în 1977 și a absolvit în 1981 cu o diplomă de licență în compoziție. Printre profesorii ei s-au numărat Myriam Marbe pentru compoziție, Ștefan Niculescu pentru forme și analize muzicale, și Ioana Minei și Ana Pitiș pentru pian. În 1985 a urmat cursurile de măiestrie de pian "Bartók Seminar" din Szombathely, Ungaria, oferite de Zoltán Kocsis și Imre Rohmann.

A urmat studii doctorale după Revoluția română din 1989, când regimul s-a schimbat și a permis un mai larg acces la studii postuniversitare. A fost admisă la doctorat în muzicologie la Universitatea Națională de Muzică din București în 1996, studiind cu compozitorul Anatol Vieru și, mai târziu, cu Octavian Nemescu. În 1998 și 1999 a obținut un grant de excelență din partea guvernului român, care i-a permis să-și transfere studiile doctorale la Universitatea din Huddersfield din Marea Britanie timp de doi ani consecutivi. Acolo a efectuat partea de compoziție a doctoratului său cu compozitoarea britanică Margaret Lucy Wilkins. Rezultatul a fost un doctorat în cotelă, în muzicologie și compoziție. În 1995 a fost numită asistentă universitară la Universitatea Națională de Muzică din București, la disciplinele: forme și analize muzicale și orchestrație. În 1997 a devenit lector, iar între 2004 și 2015 a fost conferențiar predând compoziție, forme și analize muzicale. În 2015 a obținut titlul de profesor la aceeași instituție, iar în 2017 a fost numită profesor asociat adjunct pentru cercetare la Universitatea Monash din Melbourne, Departamentul de Muzică Sir Zelman Cowen. Din ianuarie 2021 a fost numită Director Artistic al Operei Naționale București.

Teodorescu-Ciocănea este membră a Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România din 1987. Muzica sa a fost interpretată în SUA, Australia, Hong Kong, Indonezia, Japonia și în mai multe țări din Europa. În România, lucrările sale au fost interpretate de orchestre de vârf din România, printre care Filarmonica George Enescu, Orchestra Națională Radio, Orchestra de cameră Radio și Orchestra Operei Naționale București. În 2008 a câștigat o bursă a guvernului federal australian, *Endeavour Award* Postdoctoral Research Fellowship, stagiul de cercetare fiind realizat la Universitatea Monash.

Teodorescu-Ciocănea a primit o serie de premii prestigioase pentru activitatea sa de compozitor, inclusiv cele ale Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România în 2001, 2003, 2006, 2009 și 2016. În 2008 a obținut Premiul Academiei Române "George Enescu" pentru lucrarea *Romulus și Remus* (trio pentru două viori și pian), iar în același an, Ordinul Național "Meritul Cultural" în Grad de Cavaler i-a fost conferit de Președinția României.

Teodorescu-Ciocănea a compus lucrări în diferite genuri muzicale: operă, balet, simfonic, vocal simfonic, concertant sau coral, muzică de cameră și vocală. Sursele ei de inspirație includ folclorul și muzica religioasă, formele clasice și muzica de scenă, precum și spectralismul multistratificat. Ea urmează calea altor compozitori români, precum Horațiu Rădulescu și Ștefan Niculescu în ceea ce privește abordarea spectrală a compoziției. În acest sens, ea a scris piese cu aceste caracteristici pentru festivaluri de muzică contemporană; pe de altă parte, Livia Teodorescu a scris și lucrări cu caracteristici post-romantice sau post-impressioniste. Interesul ei pentru timbru și spectralism¹ este însoțit de un puternic simț al structurii. Compozitoarea delimitează forma și structura printr-o tehnică pe care o numește "hipertimbralism", care realizează drama timbrală prin interconectarea și transformarea straturilor instrumentale cu densități variabile: fiecare strat poate fi adus în prim-plan sau trimis în fundal. Această nouă poetică se regăsește în expresia sa cea mai evidentă în concertele sale: *Déeses de l'Air* (2012) pentru flaut solo și orchestră de flaute (interpretat în primă audiție de Pierre Yves-Artaud și Orchestre de Flûtes Français la Paris în 2012), *Ritual pentru fermecarea Aerului* (*Rite for enchanting the Air* - 1999) concert pentru flaut și orchestră (interpretat în primă audiție de Pierre-Yves Artaud cu Orchestra Universității din Huddersfield dirijată de Barrie Webb în 2000 și în România în 2002 cu Orchestra Națională Radio dirijată de Alan Tongue) și *D'Amore* (1997), concert pentru oboi și orchestră interpretat în primă audiție de Eugen Glăvan cu Filarmonica George Enescu dirijată de Cristian Mandea în anul 2000.

Printre lucrările hiperspectrale mai recente se numără cantata *Mysterium tremendum* (2016) pentru mezzo-soprană și orchestră, interpretată în primă audiție de mezzo-soprana Antonela Bârnat și Orchestra de cameră Radio dirijată de Cristian Oroșanu) și Cvartetul nr. 2 *Infloribus* (2017) interpretat în primă audiție de Cvartetul *Profil*. Dramatismul și lirismul sunt prezente într-o viziune modernă în Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră *Lebenskraft* (2008/rev. 2011) dedicat pianistei australiene Tamara Smolyar.

Lucrarea sa amplă de scenă *Le Rouge et le Noir* (balet în 3 acte după romanul lui Stendhal, 94 minute) a fost comandată și produsă de Opera Națională Română București în anul 2000, făcând parte din repertoriu până în anul 2008. Baletul "a câștigat aprecierea publicului larg printr-un modernism înrădăcinat în stilul clasic" (Grove Music Online).

¹ "Muzica spectrală", care se concentrează pe proprietățile acustice ale timbrului, a fost dezvoltată la IRCAM din Paris în anii 1970 și 1980, dar are și o lungă istorie în rândul compozitorilor români, cu originile sale în instrumentele populare românești.

Lucrările simfonice ale Lievei Teodorescu tind spre monumentalitate în termeni de dramatism, formă și orchestrație. Scrisă pentru orchestră mare și orgă, Simfonia *Arhimede* (2011, rev. 2017) este o lucrare epică de 40 de minute, în patru părți neîntrerupte. În 2015, Livia Teodorescu a încheiat opera în 3 acte *Doamna cu cățelul* după Cehov comandată de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România. Această lucrare majoră este scrisă pentru orchestră simfonică mare, cor și 6 soliști.

În 2018, Livia Teodorescu-Ciocănea a scris lucrarea vocal-simfonică, *Poppy Fields – Câmpuri de maci* (2018), oratoriu pentru mezzo-soprană, tenor și bariton, cor și orchestră, dedicat memoriei celor care au căzut în Primul Război Mondial. Scenariul propune un cadru de reflecție asupra momentelor istorice din Marele Război din Europa și România.

Interesată de tradiția muzicii corale, compozitoarea însuflă totodată în lucrările sale o dimensiune spectrală. Viziunea sa estetică rezultă din contraste puternice de densitate și dinamică ale țesăturii corale: de la linii monodice hieratice la blocuri sonore dens cromatizate prezentate izoritmice, polifonice sau heterofonice. Putem auzi aceste caracteristici stilistice în lucrări precum *Oratio Sanctae Brigittae* (2002) pentru cor a cappella (publicat de ArsPublica, Italia, 2016); *Prunc luminos (Luminous Child)* (2005), pe versuri de Vasile Voiculescu, pentru cor a cappella; *Vespers (Vecernie)* (2015), pentru Bariton solo și cor a cappella (Prolog din opera *Doamna cu cățelul* după Cehov în limba rusă), și *Prayer of Queen Marie for the Dead* (2019) versiune pentru mezzo-soprană solo, vioară solo, orgă și cor (traducere în limba engleză de John McCaughey). Toate aceste lucrări au fost interpretate de-a lungul anilor de Corul Societății de Muzică de Cameră Astra din Melbourne, Australia, condus de John McCaughey în diferite concerte în primă audiție mondială sau australiană, precum și în turnee în Italia și România. Lucrările *Oratio Sanctae Brigittae* și *Prunc luminos* au fost interpretate în prime audiții absolute de Corul Filarmonicii G. Enescu condus de Iosif Ion Prunner.

Livia Teodorescu a scris numeroase lucrări pentru pian solo, duet la patru mâini sau două pian. Cele mai multe și mai recente au fost inspirate de colaborarea sa cu pianista australiană Tamara Smolyar ce datează din anul 2001. De atunci, Smolyar i-a comandat și interpretat în primă audiție absolută la Melbourne și în alte centre muzicale din lume lucrări pentru pian solo precum: *Endeavour Bells* (2008), *Calypso* (2013), *Enceladus* (2016), *Briseis* (2016), *Aphrodite* (2018), *Berenice* (2019) și *Viva Beethoven* (2020). Această colaborare se reflectă în albumul CD publicat de Toccata Classics (TOCC 0448) în 2019 care cuprinde *Endeavour Bells* și *Calypso* alături de *Nocturniana: Fantasy for Two Pianos* după Nocturna Op. 27 No. 2 de Chopin (2013), *Sonatina pentru pian solo* (1985), *Sonatina buffa: Omagiu lui Charlie Chaplin* pentru pian la patru mâini (1986) și *Lebenskraft* Concertul pentru pian nr. 2 – aranjament pentru două pian (2013).

În 2017, Teodorescu a scris lucrarea pentru două pian *Magna Mater – Cybele*, pe care a interpretat-o împreună cu Tamara Smolyar în primă audiție la Ateneul Român din București, în același an. În 2019, *Magna Mater – Cybele* a fost selecționată și interpretată în cadrul festivalului *World Music Days* organizat de International Society of Contemporary Music la sala Filarmonicii din Tallinn, Estonia.

Formula camerală de trio în diverse combinații instrumentale ocupă un loc important printre lucrările sale de muzică de cameră, cele mai recente fiind: *Namagiri* (2018) pentru Corn, Vioară și Pian, *Entanglement* (2019) pentru Corn, Trombon și Violă și *Möbius Loop* (2019) pentru Flaut, Clarinet și Pian.

Muzica vocală de lied reprezintă o parte semnificativă a creației Lievei Teodorescu-Ciocănea. Liedurile sale cele mai des interpretate sunt: *Evangeliiile toamnei* (2002) – pe versuri de Nichita Stănescu; *Chanson d'automne* (2004) – pe versuri de Paul Verlaine, și *S'amor non è* (2007) – pe versuri de Petrarca, Sonetul 132.

Ca pianistă de concert, a interpretat un număr mare de lucrări din repertoriul clasic și modern de muzică solo și duo pian și a acompaniat numeroase recitaluri vocale și instrumentale. A susținut recitaluri de pian solo (Chopin, Debussy, Schubert, Beethoven, Liszt etc.) în România, Italia, Franța, și concerte de pian cu filarmonici din România. A interpretat pentru prima dată în România două lucrări importante ale lui Messiaen: *Visions de l'Amen* pentru 2 pian (cu Luminița Berariu) și partea solo de pian a Simfoniei *Turangalîla* cu orchestra Filarmonicii G. Enescu condusă de dirijorul francez Alain Pâris (2004). În afară de activitatea ei ca solistă sau interpretă de muzică de cameră, a lucrat ca maestru acompaniator la Opera Națională București între anii 1985-2001.

Ca muzicolog, a publicat trei cărți: *Timbrul muzical – Strategii de compoziție* (Editura muzicală, București, 2004); *Tratat de forme și analize muzicale* (Editura Muzicală, 2005 și Grafoart, București, 2014); *Curenți de gândire în muzica secolelor XX și XXI* (Editura Muzicală, 2015). A publicat împreună cu dr. Joel Crotty două capitole de carte (Editura Muzicală 2015, 2016) și articolul *Examinarea spectrală a arhetipului cântării bizantine* (în *Journal of the International Society for Orthodox Church Music*, vol.1, 1-19, 2014). Articolul său *Timbre versus Spectralism* a fost publicat de Routledge în *Contemporary Music Review*, (22/1-2, 2003) iar un articol despre muzica și teoriile lui Anatol Vieru, scris în colaborare cu Joel Crotty, a apărut în jurnalul *Perspectives of New Music* în 2001. O serie de articole au fost prezentate și publicate cu ocazia Simpozionului Internațional de Muzicologie George Enescu (2009, 2011).

Partiturile Lievei Teodorescu-Ciocănea au fost publicate de *Editura Muzicală* (România), *ArsPublica* (Italia) și *Musikproduktion Hoeflich* (Germania). Înregistrările comerciale ale muzicii sale au apărut la casa de discuri *Toccata Classics* (Marea Britanie), *Move Records* (Australia) și în România la *Electrecord*. Pe lângă CD-ul cu muzica sa de pian (2019), *Toccata Classics* a publicat un al doilea album, de această dată cu o lucrare simfonică: *Le Rouge et le Noir* – Balet în trei acte după Stendhal, lansat în ianuarie 2021 (TOCC 0595).

Dr. Joel Crotty

(Muzicolog afiliat la Universitatea Monash Melbourne Australia)

Referințe

"Livia Teodorescu-Ciocănea este o compozitoare cu o viziune puternică și imaginație. Tehnica ei compozițională prezintă un avans semnificativ asupra școlii spectrale, printr-o aplicare mai bogată și mai fluidă... Realizările ei sunt aproape de opera mai multor femei compozitoare est-europene, precum Gubaidulina."

Nigel Osborne (compozitor britanic, Professor Emeritus Edinburgh University)

"Muzica Lievei Teodorescu are un flux natural și atrage atenția ascultătorului pe tot parcursul ei. ... Rezultatul este o muzică a sensibilității, frumuseții, inteligenței și puterii."

"Livia nu este numai un compozitor extraordinar, dar este și o pianistă excelentă, dovadă fiind recitalurile pe care le-a susținut. A demonstrat că este un muzician desăvârșit, extraordinară în toate ramurile muzicii profesionale: compoziție, interpretare și muzicologie."

Margaret Lucy Wilkins (compozitoare britanică, conferențiar Huddersfield University)

"Cercetarea compozitoare Dr Teodorescu Ciocănea este bazată pe o practică compozițională care cuprinde tradițiile franceze și române în muzica spectrală. Opera ei este sofisticată în înțelegerea acestor noi evoluții ale materialelor muzicale, și, totodată, ambițioasă ca amploare, așa cum demonstrează multe dintre lucrările ei. Muzica sa combină cea mai complexă manevrare a resurselor instrumentale cu un simț de a le folosi în planuri armonice și formale coerente și comunicabile la scară mare.

Cea mai recentă lucrare a sa, *Doamna cu cățelul*, comandă a *Uniunii Compozitorilor din România*, este poate cel mai clar exemplu al abilității compozitoare Teodorescu Ciocănea de a-și concentra talentele individuale într-un proiect substanțial. Este o operă în trei acte, ce constă în aproape 160 de minute de muzică pentru soliști, cor și orchestră, o lucrare la o scară pe care puțini compozitori ai secolului 21 au încercat să o abordeze. "

Christopher Fox (compozitor britanic, Professor Brunel University London)

"Prin vizita ei la cursurile de compoziție în Oslo, am cunoscut profilul ei artistic, atunci când a prezentat studenților noștri realizările ei artistice extraordinare. Ne-a prezentat opera ei cu spectru larg, cuprinzând genuri muzicale de la balet (ne-a prezentat partitura fantastică a baletului *Roșu și Negru*), muzică orchestrală, concerte (dintre care ne-a impresionat pe toți în mod special Concertul de flaut, prin virtuozitate în formă și conținut), muzică de cameră și muzică pentru instrumente solo. Toate aceste lucrări sunt atrăgătoare prin voința ei de a obține o puternică expresie muzicală, muzica fiind foarte bine orchestrată și echilibrată ca formă — demonstrând că este, nu numai un orchestrator superior și un compozitor virtuoz, dar și un artist complet și matur, care știe să își reflecte personalitatea în opera sa.

Ivar Frounberg (Compozitor danez, Professor Emeritus, Norwegian Academy of Music)

"Pe lângă activitatea sa în compoziție, în special *Simfonia Arhimede*, o consider pe Livia Teodorescu-Ciocănea unul dintre cei mai buni compozitori români, cu o afinitate pentru Sergiu Celibidache. Ca și cum ea ar fi urmat „cursuri astrale” cu Celibidache și, inconștient, aparține unui fel de Patrimoniu în ceea ce privește natura simfonică a orchestrei. Acele câteva săptămâni din tinerețea ei petrecute în prezența Maestrului Celibidache s-au dovedit a fi atât de eficiente! În compoziție, este capabilă să dezvolte o expresie compozițională personală, cu un grad înalt de autorefecție, caracterizată, de asemenea, de o capacitate ubicuă de a merge până la limitele expresiei emoționale. În plus, este capabilă să-și interpreteze foarte bine propria muzică, fiind și o mare pianistă a literaturii clasice."

Peter Michael Hamel (compozitor german, Professor for composition and theory at Hochschule für Musik und Theater Hamburg)

"Fiind unul dintre compozitorii contemporani de vârf ai României, ea a avut un impact considerabil atât în cercurile naționale, cât și în cele internaționale. Muzica ei a fost interpretată de mulți muzicieni de cea mai bună calitate din Spania, Italia, Marea Britanie, Ucraina, Moldova, Danemarca, Elveția, Germania, Indonezia, SUA și Australia. De asemenea, a primit premii prestigioase pentru compozițiile sale."

Margaret Kartomi (muzicolog australian, Professor Emeritus Monash University)

Selețiuni din cronicile despre CD-ul publicat de Toccata Classics – *Piano music* by Livia Teodorescu-Ciocănea. Artiști: Tamara Smolyar și Livia Teodorescu-Ciocănea):

"Pianul, în toate aceste piese, vorbește, în mare parte, în termeni melodici, impresionisti. Există, de asemenea, un element puternic disruptiv răsunător, care este perturbator și totodată enigmatic complementar. ... Muzica pentru pian a acestei compozitoare este ca o rapidă unduire alternând parcă o nestăvilă grabă printr-un magazin de porțelanuri și o examinare delicată, cu răsuflarea tăiată, a celor mai frumoase Meissen și Satsuma. Muzica sa pălăie între violență și apreciere înamorată."

Rob Barnett - MusicWeb International (Marea Britanie)

"A nu se rata nici începutul... piesei *Nocturniana*, scrisă inițial în 2010 și auzită aici într-o versiune pentru două pianе creată în 2013... Probabil cel mai mare compliment este acela că magia originalului este menținută, completată armonios și extinsă; utilizarea trilurilor ca o incrustație a codei originalului este genială, și atât de frumos interpretată aici de către cele două doamne. Există și o altă asocieră, sugerată compozitoare de Nocturna originală a lui Chopin, o poezie românească de Eminescu, "Somnoroase păsărele". E miraculos."

"... ambele pianiste trebuie aclamate pentru forța și puterea viziunii lor, dar și pentru siguranța lor tehnică; pe tot parcursul, ascultătorul se simte în cele mai sigure mâini. Acest disc bine înregistrat a fost o surpriză mai mult decât plăcută. Interpretări puternice ale muzicii unei compozitoare de cea mai înaltă integritate."

Colin Clarke - Fanfare Magazine (SUA)

"...există aici o varietate considerabilă, de la o alternanță între sonorități cristaline și unele adânc rezonante, ca niște tunete, determinate spectral ale piesei *Endeavour Bells*, la comedia bazată pe Ragtime a *Sonatinei Buffa* (și un al doilea Ragtime jucăuș în partea finală *Con spirito* a Concertului); de la fantezia chopiniană halucinantă *Nocturniana*, unde Teodorescu-Ciocănea a sondat adâncimile de catifea ale Nocturnei de Chopin în D flat pentru a redescoperi perle de ornamentații atmosferice cu care să împodobească țesătura ei unduitoare, la caracterul vesel, exploziv, extrovertit al ultimei părți a concertului și la cascadele de apă ale piesei *Calypso*; de la impetuoasa parte a doua *Con moto* a Sonatinei pentru pian solo la *Adagio-ul* Concertului liniștit, ca o dilatare a timpului, cvasi-modal."

Robert Schulsinger - Fanfare Magazine (SUA)

Biography

Livia Teodorescu-Ciocănea was born in Galați, a town in eastern Romania, on 4 February 1959. She studied piano at the Music and Arts College in Galați between 1965 and 1977, where one of her piano teachers was Charlotte Marcovici, who had studied in Vienna in the 1940s. Teodorescu-Ciocănea entered the Ciprian Porumbescu Conservatoire (now the National University of Music) in Bucharest in 1977 and graduated in 1981 with a Bachelor's degree in Composition. Her teachers there included Myriam Marbe for composition, Ștefan Niculescu for form and analysis, and Ioana Minei and Ana Pitiș for piano. In 1985 she also attended the piano master-classes given in the 'Bartók Seminar' in Szombathely, in Hungary, by Zoltán Kocsis and Imre Rohmann.

She turned to Ph.D. studies after the 1989 Romanian revolution, when the system changed and allowed more people to enrol in higher-degree work. She was admitted to a Ph.D. candidature in musicology at the National University of Music in Bucharest in 1996, studying with the composer Anatol Vieru and, later, with Octavian Nemescu. In 1998 and 1999 she obtained a Grant for Excellence from the Romanian government, which allowed her to transfer her Ph.D. studies to the University of Huddersfield in the UK for two consecutive years. There she undertook the composition part of her doctorate, studying with Margaret Lucy Wilkins. The result was a doctorate in both musicology and composition. In 1995 she was appointed assistant professor at the National University of Music in Bucharest, teaching form, analysis and orchestration. In 1997 she became a lecturer, and between 2004 and 2015 she worked as an Associate Professor in composition, form and analysis. In 2015 she became Professor of Composition at the same institution, and in 2017 she was appointed as an Adjunct Associate Professor (Research) at the Sir Zelman Cowen School of Music, Monash University in Melbourne. Since January 2021 she has been appointed Artistic Director of the Bucharest National Opera.

Teodorescu-Ciocănea has been a member of the Union of Composers and Musicologists in Romania since 1987, and her music has been performed in the USA, Australia, Hong Kong, Indonesia, Japan and across Europe and, of course, by leading orchestras in Romania, among them the George Enescu Philharmonic, National Radio and Chamber Radio Orchestras and the Orchestra of Bucharest National Opera. In 2008 she won an Australian Federal Government grant, the Endeavour Award Postdoctoral Research Fellowship, which was undertaken at Monash University.

Teodorescu-Ciocănea has been awarded a variety of prestigious prizes for her work as a composer, including that of the Union of Composers and Musicologists in Romania in 2001, 2003, 2006, 2009 and 2016. In 2008 she was awarded the 'George Enescu' Romanian Academy Award for *Romulus and Remus* (a trio for two violins and piano), and, in the same year, the National Order 'Cultural Merit' (Knight Grade) was bestowed upon her by the Romanian Presidency.

Teodorescu-Ciocănea's has composed across the gamut of musical categories from opera, ballet, symphony, vocal-symphonic, concerti and choral through to smaller chamber, vocal and solo instrumental works. Her sources of inspiration include folklore and religious music, classical and theatrical forms, as well as multilayered spectralism.² She follows in the footsteps of other Romanian composers, such as Horațiu Rădulescu and Ștefan Niculescu, who both explored the spectral approach to composition. Accordingly, she has written pieces with these characteristics for contemporary-music festivals; on the other hand, she has also written music with post-Romantic or post-Impressionist features. Her interest in timbre and spectralism is allied to a strong sense of structure. Indeed, she delineates form and structure through a technique she calls 'hypertimbralism', which achieves timbral drama by transforming interconnected instrumental layers of varying density: each layer can be brought to the foreground or sent to the background. This new poetic is to be found in its most obvious expression in her concertos: *Déeses de l'Air* (2012) for solo flute and flute orchestra (commissioned and played by Pierre Yves-Artaud and the Orchestre de Flûtes Français, premiered in Paris in 2012), *Rite for Enchanting the Air* (1999, premiered by Pierre-Yves Artaud with the University of Huddersfield Orchestra conducted by Barrie Webb in 2000 and in Romania in 2002 with the National Radio Orchestra conducted by Alan Tongue) and *D'Amore* (1997), an oboe concerto performed in 2000 by Eugen Glăvan with the George Enescu Philharmonic conducted by Cristian Mandeal.

More recent hyperspectral works include *Mysterium tremendum* (2016) for mezzo-soprano and orchestra and the String Quartet No. 2 *Infloribus* (2017). Drama and lyricism in a modern vision are found in her 2nd Piano Concerto called *Lebenskraft* (2008/rev. 2011) dedicated to Australian pianist Tamara Smolyar.

The full-length theatrical work *Le Rouge et le Noir* (three-act ballet based on Stendhal, 94 minutes) was commissioned and produced by the Romanian National Opera Bucharest in 2000 and it formed a significant part of the repertoire for the next

² 'Spectral music', which focuses on the acoustic properties of timbre, was developed at IRCAM in Paris in the 1970s and 1980s, but it also has a long history among Romanian composers, with its origins in Romanian folk instruments.

eight years. The ballet “gained favour with the general audience via a modernism rooted in the classical style” (Grove Music Online). The composer asks for a full orchestra, male choir and two opera singers (countertenor and soprano).

Her symphonic works aim for monumentality in drama, form and orchestration. Scored for full-size orchestra and organ, her *Archimedes Symphony* (2011, rev. 2017) is a 40-minute-long epic, in four continuous sections. In 2015 she completed a three-act opera *The Lady with the Dog* after Chekhov, commissioned by the Romanian Composers’ and Musicologists’ Union. This major work is scored for six soloists, chorus and full orchestra. In 2018, Livia Teodorescu has written a vocal-symphonic work, *Poppy Fields* (2018), an oratorio for mezzo-soprano, tenor and baritone, chorus and orchestra, dedicated to the memory of those who fell in the First World War. The scenario proposes a framework for reflection on historical moments in the Great War in Europe and Romania.

Her recent vocal-symphonic work, *Poppy Fields* (2018), is an oratorio for mezzo-soprano, tenor and baritone soloists, chorus and orchestra, dedicated to the memory of those who fell in the First World War. The scenario proposes a framework for reflection on historical moments in the Great War in Europe and Romania.

Although mindful of the traditions of choral composition, Teodorescu-Ciocănea brings a spectral dimension also to her writing for chorus. Her approach results in powerful contrasts of density and dynamics of the choral fabric: from hieratic monodic lines to densely chromatised sound blocks presented isorhythmically, polyphonically or heterophonically. One can hear these stylistic features in such works as *Oratio Sanctae Brigittae* (2002) for a cappella SATB choir; *Prunc luminos* (‘Luminous Child’) (2005), with lyrics by Vasile Voiculescu, for a cappella SATB choir; *Vecernia* (‘Vespers’) (2015), for baritone solo and a cappella SATB choir and *Prayer of Queen Marie for the Dead* (2019) for mezzo-soprano solo, violin solo, organ and SATB choir. All these works have been performed over the years by the Choir of the Astra Chamber Music Society in Melbourne, conducted by John McCaughey in various concerts as world or Australian premieres or on tours in Italy and Romania. *Oratio Sanctae Brigittae* and *Prunc luminos* were given their first performances by the George Enescu Philharmonic Choir, conducted by Iosif Ion Prunner.

Livia Teodorescu-Ciocănea has written numerous works for solo piano, duet or piano duo. Much of her most recent piano music has been inspired by her collaboration with the Australian pianist Tamara Smolyar, dating back to 2001. Since then, Smolyar has commissioned and premiered a number of her piano works in Melbourne and at other venues around the world such as: *Endeavour Bells* (2008), *Calypso* (2013), *Enceladus* (2016), *Briseis* (2016), *Aphrodite* (2018), *Berenice* (2019) and *Viva Beethoven* (2020). This collaboration featured on an album released by Toccata Classics in 2019 (TOCC 0448), with *Endeavour Bells* and *Calypso* joined by *Nocturniana: Fantasy for Two Pianos on Chopin’s Nocturne, Op. 27, No. 2* (2013), the *Sonatina for solo piano* (1985), *Sonatina buffa: Homage to Charlie Chaplin* for piano duet (1986) and the two-piano arrangement of the *Piano Concerto No. 2, Lebenskraft* (2013).

In 2017, Teodorescu-Ciocănea composed a two-piano piece entitled *Magna Mater – Cybele*, premiered by the composer and Tamara Smolyar at the Athenaeum in Bucharest the same year. In 2019 *Magna Mater – Cybele* was selected and performed during the World Music Days Festival organised by the International Society of Contemporary Music in the Tallinn Philharmonic hall, Estonia.

Her chamber-music output has focused on various trio combinations, the most recent being *Namagiri* (2018) for horn, violin and piano, *Entanglement* (2019) for horn, trombone and viola and *Moebius Loop* (2019) for flute, clarinet and piano.

Songs form a substantial part of her *œuvre*. Among her most often performed songs are *Autumn Gospels*, setting lyrics by Nichita Stănescu (2002), *Chanson d’automne* (2004), settings of Paul Verlaine, and *S’amor non è* (2007), which sets Petrarch’s Sonnet No. 132.

As a concert pianist she has performed many classical and modern works of the solo and duo repertoire and has accompanied numerous vocal and instrumental recitals. She has played solo recitals (Chopin, Debussy, Schubert, Beethoven, Liszt etc.) in Romania, Italy, France, and concertos with Romanian orchestras. She gave the Romanian premiere of two major works of Messiaen: *Visions de l’Amen* for two pianos (with Luminița Berariu) and the piano-solo part of the *Turangalîla* Symphony with the George Enescu Philharmonic in Bucharest conducted by Alain Pâris (2004). Apart from her activity as a soloist or chamber-music pianist, she worked for the Bucharest National Opera as accompanist and vocal coach between 1985-2001.

As a musicologist, she has published three books: *Musical Timbre - Composition Strategies* (Editura muzicală, Bucharest, 2004); *Treatise of musical Forms and analysis* (Editura Muzicală, 2005 and Grafoart, Bucharest, 2014); *Streams of thought in the music of the 20th and 21st centuries* (Editura Muzicală, 2015). She co-authored with Joel Crotty two book-chapters (Editura Muzicală 2015, 2016); while her spectral research has appeared in *Contemporary Music Review* (22/1-2, 2003) and with Dr Joel Crotty in *Journal of the International Society for Orthodox Church Music* (1, 2014) and also with Crotty on Anatol Vieru’s theories and musical outcomes in *Perspectives of New Music* (in press, 2001). Other writings include articles and proceedings of the *George Enescu International Musicology Symposium* (2009, 2011).

Teodorescu-Ciocănea's scores have been published by *Editura muzicală* (Romania), ArsPublica, (Italy) and Musikproduktion Hoeflich (Germany). Commercial recordings of her music have featured on Toccata Classics (United Kingdom), Move Records (Australia), and in Romania through Electrecord. Apart from her piano music (2019), Toccata Classics published the second album of her music featuring a symphonic work: *Le Rouge et le Noir* – Ballet in three acts after Stendhal, released in January 2021 (TOCC 0595).

Dr. Joel Crotty

(musicologist affiliated to the Sir Zelman Cowen School of Music at Monash University in Melbourne)

References

"Livia Teodorescu-Ciocănea is a composer of powerful vision and imagination. Her compositional technique presents a significant advance on the overtone school, by richer and more fluid application... Her achievement is close to the work of a number of East European women composers, such as Gubaidulina".

Nigel Osborne (British composer, Prof. Edinburgh University)

"Livia Teodorescu's music has a natural flow and engages the listener's attention throughout. ...The result is music of sensitivity, beauty, intelligence and power."

"Not only is Livia an outstanding composer but she is also a brilliant pianist, as her recitals attest. She has proved herself a consummate musician, outstanding in all branches of professional music: composition, performance and musicology".

Margaret Lucy Wilkins (British composer, Senior Lecturer, Huddersfield University)

"Dr Teodorescu Ciocănea's research is based in a compositional practice which embraces both French and Romanian traditions of spectral music. Her work is not only sophisticated in its grasp of these new developments in musical materials but also ambitious in its scale, as many of the works in her output demonstrate. This is music which combines the most intricate handling of instrumental resources with a sense of how to deploy them within coherent, communicable large-scale harmonic and formal plans.

Her most recent work, *The Lady with the Little Dog*, commissioned by the Romanian Composer's Union, is perhaps the clearest example of all of Dr Teodorescu Ciocănea's ability to harness her individual gifts to a substantial project. It is a three-act opera, consisting of nearly 160 minutes of music for soloists, chorus and orchestra, a work on a scale that few composers working in the 21st century have attempted."

Christopher Fox (British composer, Professor Brunel University London)

"Through her visit to the compositions class in Oslo I got acquainted with her artistic profile, when she presented her outstanding artistic achievements for our students. She presented to us a wide-ranging oeuvre encompassing musical genres from ballet (she presented to us the fantastic score of *Le Rouge et le Noir*), orchestral music, concertos (of which the flute concerto stroke all of us with its virtuosity in form and content), chamber music and music for solo instruments. All music being engaging through her will to output a strong musical expression, the music being very well orchestrated, well balanced in form, all in all showing us her convincing abilities not only as a superior orchestrator, a very virtuosic composer, but as well as an fully matured and reflected artist."

Ivar Frounberg (Danish composer, Professor Emeritus, Norwegian Academy of Music)

"Beside her work and activity in composition, especially her *Archimedes Symphony*, I do regard Livia Teodorescu-Ciocănea as one of the best Romanian composers with an affinity to Sergiu Celibidache. As if she had attended „astral classes" with Celibidache and unconsciously she does belong to a kind of Heritage regarding symphonic nature of the orchestra. As if those few weeks in her youth in the presence of Maestro Celibidache would have been so effective! Being a composer pianist, she is being capable of developing an individual compositional expression harbouring a high degree of self-reflection, also characterized by an ubiquitous sense to go to emotional limits. And she is able to perform her own music in a very good way, being a great pianist also of classical literature."

Peter Michael Hamel (German composer, Professor for composition and theory at Hochschule für Musik und Theater Hamburg)

"As one of Romania's leading contemporary composers, she has made a considerable impact in both national and international circles. Her music has been performed by many top-quality musicians in Spain, Italy, Great Britain, Ukraine, Moldova, Denmark, Switzerland, Germany, Indonesia, USA and Australia. She has also been awarded prestigious prizes for her compositions."

Margaret Kartomi (Australian musicologist, Professor Emeritus Monash University)

Excerpts from reviews on the Toccata Classics CD album – *Piano music by Livia Teodorescu-Ciocănea*. Artists: Tamara Smolyar and Livia Teodorescu-Ciocănea):

“Piano music forms a large part of the output of the Romanian composer Livia Teodorescu-Ciocănea (b. 1959), as you would expect of someone who has been playing the instrument since she was four. This first album of her music reveals a latter-day Impressionist, sensitive to half-light and petal-delicate tonal colour – but she can also generate powerful surges of energy, and her musical portrait of Charlie Chaplin testifies to an impish sense of humour.”

Martin Anderson (Toccata Classics executive producer)

“The piano, across all these pieces, speaks, in substantial part, in melodic, impressionistic terms. There is also a disruptive clangorous element that is both elementary disruptive and enigmatically complementary. ...This composer’s music for piano is like a swiftly alternating rippling between stampede through a china shop and a breathlessly delicate examination of the finest Meissen and Satsuma. It flickers between violence and enamored appreciation.”

Rob Barnett – MusicWeb International (UK)

“No missing, either, the opening of ...*Nocturniana*, a piece originally written in 2010 and heard here in a version for two pianos created in 2013... Possibly the greatest compliment is that the magic of the original is maintained, harmonically complemented and expanded; the use of trills as an encrustation of the original’s coda is genius, and so beautifully delivered here by the two ladies. There is another association at work here, suggested to the composer by the original Chopin, a Romanian poem by Eminescu, “Sleeping Birds”. Miraculous.

... one has to praise both pianists here for the strength and power of their vision and also for their technical security; throughout, one feels in the safest of hands. This well-recorded disc was a more than a pleasant surprise. Strong performances of music by a composer of the highest integrity.

(Colin Clarke – Fanfare Magazine (USA))

“... there’s considerable variety here, from the alternately crystalline or deeply rumbling, even thunderous, spectrally-determined *Endeavor Bells*, to the Ragtime comedy of the *Sonatina buffa* (and a second, playful Ragtime appearance in the concerto’s concluding *Con spirito*); from *Nocturniana*’s hallucinatory Chopinesque fantasy, for which Teodorescu-Ciocănea plumbed the velvety depths of Chopin’s Nocturne in D_b to retrieve pearls of atmospheric ornament with which to drape its undulating fabric, to the cheerful, even explosive, extroversion of the concerto’s outer movements and *Calypso*’s watery cascades; from the *Sonatina* for Solo Piano’s driving *Con moto* to the concerto’s leisurely, time-expanding, quasi-modal *Adagio*.”

Robert Schulsinger – Fanfare Magazine (USA)

MYSTERIUM TREMENDUM

Cantată pentru Mezzo-soprană (ossia Tenor) și Orchestră

Lucrarea *Mysterium tremendum*, compusă în 2016, este scrisă pentru voce solo (mezzo-soprană ossia tenor) și orchestră. A fost prezentată în premieră absolută în data de 25 mai 2016, în cadrul Festivalului *Săptămâna Internațională a Muzicii Noi* de la București. A fost interpretată de mezzo-soprană Antonela Bârnat și de orchestra de cameră Radio dirijată de Cristian Oroșanu.

Titlul lucrării se referă la o sintagmă teologică introdusă de Rudolf Otto, *mysterium tremendum et fascinans* - care exprimă dualitatea sentimentului religios: suntem deopotrivă cutremurați și fascinați în fața misterului divin. *Mysterium tremendum* reunește sentimentul de teamă în fața divinității sau a "mâniei cerești" cu sentimentul de fascinație, de înălțare a spiritului în relație cu perfecțiunea și plenitudinea iubirii divine.

Am selectat câteva fragmente din texte liturgice ortodoxe și catolice care ilustrează cele două tipuri de emoție: un fragment din *Heruvic* (în limba română), un fragment din *Evangelia după Matei* (în limba engleză) și fragmente din *Dies Irae* (în limba latină).

Textele multilingve au furnizat, în afară de diferitele sonorități naturale ale părții vocale, o modulare perpetuă a etosului care mi-a permis să gândesc muzical în termeni de etos timbral diferențiat. Pentru mine, rezonanța textelor, reflectată de peisajele sonore timbrale ale orchestrei, sugerează diferențierea culturală dintre cele două rituri: ortodox și catolic. Am intenționat să realizez o muzică ecumenică, în care specificul culturilor de Est și de Vest se unifică la nivelul fundamental al timbrului/etosului.

Prima parte, numită *Heruvic*, ilustrează un moment din liturgia ortodoxă română, care este infuzată de caracterul bizantin. Mi-am imaginat texturi orchestrale transparente, fluide și hieratice, creând un mediu imaterial și transcendent în care evoluează vocea. Textul în limba română ne invită să lăsăm grija lumească deoparte și să-L glorificăm pe Dumnezeu înconjurat de heruvimi nevăzuți. Profilurile melodice ascendente ale vocii, care vizează cerurile imaginare, induc sentimentul de fascinație divină. Un violoncel solo, la sfârșitul părții, apare ca un ecou al vocii în același mers ascendent și, împreună cu harpa și flexatonul, se înalță până la dispariția sunetului.

A doua parte, numită *Evangelia după Matei*, schimbă caracterul muzicii și referința culturală. Am ales traducerea în limba engleză a textului pentru adâncimile de sonoritate ale acestei limbi. Vocea trece de la suavitatea primei părți la un timbru dramatic și pătrunzător. Începe cu fraze în stil recitativ și acumulează tensiunea spre momentul culminant care ilustrează cel mai puternic mister al creștinismului, Euharistia. Orchestra înconjoară vocea cu sonorități ciudate, precum efectul de gong pe corzile joase ale harpei sau ale pianului, *col legno battuto* cvasi tremolo la corzi, țesătura heterofonică pentru suflători, care funcționează ca o pânză picturală pentru voce, împreună cu tremolo la corzi care creează un efect de "chorus" prin menținerea sunetelor melodiei – asemenea unei pedale de susținere ale unui pian.

A treia parte se bazează pe strofele 1, 2, 3 și 8 din *Dies Irae* în limba latină. Începe cu o introducere orchestrală care anunță caracterul înfricoșător și implacabil al *Judecării de Apoi*. Secțiunea de alamă prevalează împreună cu percuția. O textură poliritmică rezultă din suprapunerea grupurilor orchestrale bazate pe tema distorsionată a cântării gregoriene *Dies Irae*. Momentele paroxistice alternează cu cele de cvasi-recitativ. După ultima ascensiune dinamică se atinge punctul culminant într-un tutti în nuanță de fortissimo, iar versul "*Salva me, fons pietatis!*" este cântat de vocea solo într-o manieră de cvasi-recitativ, urmat de un ultim gest orchestral în crescendo.

Ultima parte a acestei cantate, *Recordare*, conține două secțiuni, cu texte în limbile latină, engleză și română. Primul se bazează pe strofa a 9-a din *Dies Irae* în limba latină, terminând cu un verset din *Doxology* în limba engleză (*O God of majesty, nourishing light of the Trinity, join us with blessed. Amen*). Această secțiune reafirmă liniștea primei părți cu caracterul de devoțiune al unei rugăciuni. Orchestra este limpede și transparentă, oferind pânze sonore delicate, catifelate și rezonante pentru inflexiunile vocii.

Cea de-a doua secțiune începe cu un moment contrastant care provine din tema poliritmică *Dies Irae*. Lucrarea se încheie cu ultimul vers al *Heruvicului* în limba română, urmat de *Aliluia*, într-un caracter de seninătate bizantină.

Livia Teodorescu-Ciocănea

MYSTERIUM TREMENDUM

Cantata for Mezzo-soprano (ossia Tenor) and Orchestra

The work *Mysterium tremendum*, written in 2016, is set for voice (mezzo-soprano ossia tenor) and orchestra. It was premiered in 2016, May 25, during the *International Week of New Music* Festival in Bucharest. It was performed by the mezzo-soprano Antonela Bârnat and the Radio Chamber orchestra conducted by Cristian Oroşanu.

The title of the work refers to a theological syntagma introduced by Rudolf Otto, *mysterium tremendum et fascinans* - which expresses the duality of religious feeling: we are both shaken and fascinated in front of divine mystery. *Mysterium tremendum* brings together the feeling of fear in the face of the sacred or of *heavenly wrath*, but also the feeling of fascination, of uplifting the spirit in relation to the perfection and fullness of divine love.

I selected some excerpts from Orthodox and Catholic liturgical texts that illustrate the two kinds of emotion: a fragment from *the Heruvic* (in Romanian), a fragment from *the Gospel* of Matthew (in English) and excerpts from *Dies Irae* (in Latin).

The multilingual texts provided, apart from the natural different sonorities of the vocal part, a perpetual modulation of ethos which enabled me to think musically in terms of distinctive timbral ethos. For me, the resonance of the texts, mirrored by the timbral soundscapes of the orchestra, suggested the cultural differentiation between the two rites: Orthodox and Catholic. I intended an ecumenical music, East and West unified at the fundamental level of Timbre/Ethos.

The first part, called *The Heruvic*, illustrates a moment from the Romanian Orthodox liturgy, which is infused by Byzantine character. I imagined transparent, fluid and hieratic orchestral textures creating an immaterial and transcendental environment for the voice. The text in Romanian invites us to put the worldly care aside and to glorify God surrounded by unseen cherubim. Ascending melodic profiles of the voice, aiming towards the imaginary heavens, induce the feeling of divine fascination. A solo violoncello, at the end of the part, echoes the voice in the same ascending motion and, together with the harp and the flexatone, rise up to the disappearance of the sound.

The second part, called *The Gospel of Mathew*, changes the music character and the cultural reference. I chose the English translation of the text for the depths of the sonority of this language. The voice switches from the sweetness of the first part to a dramatic and piercing timbre. It commences with recitative-like sentences and builds up the tension toward the core moment which illustrates the most powerful mystery of Christianity, the Eucharist. The orchestra surrounds the voice with strange sonorities, like the gong effect on the low strings of the harp or the piano, *col legno battuto* trembling strings, heterophonic fabric for the winds acting as a canvas for the voice together with the tremolo of the strings which creates a "chorus effect" by holding the notes of the melody - like a sustaining pedal on a piano.

The third part is based on the stanzas 1, 2, 3, and 8 from *Dies Irae* in Latin. It begins with an orchestral introduction which announces the fearful and implacable character of the *Last Judgement*. The brass section prevails along with the percussion. A polyrhythmic texture results from the superimposition of the orchestral groups based on a distorted Gregorian *Dies Irae* theme. Climatic moments alternate with quasi recitative ones. After the last dynamic ascension reaching a tutti climax in fortissimo, the verse "*Salva me, fons pietatis!*" is sung in a solo voice quasi recitative, followed by a last orchestral gesture in crescendo.

The last part of this cantata, *Recordare*, contains two sections, with texts in Latin, English and Romanian. The first one is based on the 9th stanza of *Dies Irae* in Latin, finishing with a verse from *Doxology* in English (*O god of majesty, nourishing light of the Trinity, join us with blessed. Amen*). This section restates the tranquility of the first part with the devout character of a prayer. The orchestra is limpid and transparent, providing soft, velvet and resonating sonic webs for the voice inflections.

The second section starts with a contrasting moment originated from the *Dies Irae* polyrhythmic theme. The work ends with the last verse of the *The Heruvic* in Romanian, followed by *Alilulia*, in a serene Byzantine character.

Livia Teodorescu-Ciocănea

Texts

"Noi, care pe heruvimi cu taină închipuim și făcătoarei de viață Treimi întreit sfântă cântare aducem, toată grija cea lumească acum să o lepădăm... ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel, de cetele îngerești, nevăzut înconjurat. Aliluia. Aliluia. Aliluia."

The Heruvic from the Orthodox Mass

"Then he took the cup of wine and said to them: Take this, all of you and drink from it: this is the cup of my blood, the blood of the new and everlasting covenant. It will be shed for you and for all, so that sins may be forgiven"

The New Testament (cf. Mt 14:24; Lk 22:20)

1 Dies iræ! dies illa
Solvat sæclum in favilla
Teste David cum Sibylla!

2 Quantus tremor est futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte discussurus!

3 Tuba mirum spargens sonum
per sepulcra regionum,
coget omnes ante thronum.

8 Rex tremendæ majestatis,
qui salvandos salvas gratis,
salva me, fons pietatis.

9. Recordare, Jesu pie,
Quod sum causa tuæ viæ:
Ne me perdas illa die.
O tu, Deus maiestatis,
alme candor Trinitatis
nos coniunge cum beatis. Amen.

O, God of majesty,
nourishing light of the Trinity,
join us with the blessed. Amen.

Dies Irae (selections)

"Ca pe Împăratul tuturor să-L primim, pe Cel, de cetele îngerești, nevăzut înconjurat. Aliluia. Aliluia. Aliluia."

The Heruvic from the Orthodox Mass